

Varje år i Sverige skadas cirka 100 människor så allvarligt av fyrverkerier att de behöver uppsöka en akutmottagning. De flesta är män och många är under 18 år. De vanligaste skadorna från fyrverkerier är bränn- och sårskador. Skador på huvudet (ögon, öron) är vanligast följt av skador på händer och fingrar. Av dem som är tvungna att uppsöka en akutmottagning är ca 20 personer så allvarligt skadade att de behöver läggas in på sjukhus för fortsatt vård.

De flesta fyrverkeriolyckor sker i anslutning till nyårsfirandet och beror ofta på fel hantering, obetänksamhet eller brist på kunskap om hur farliga fyrverkerier är om de hanteras fel. Många av dessa olyckor hade kunnat undvikas om de som hanterat fyrverkerierna hade följt rekommendationerna och varit nyktra.

Enligt MSBs statistik fördubblas antalet insatser till bränder under nyår jämfört med andra dagar under jul och nyårshelgen. Fyrverkerier står för en stor andel av denna ökning.

Kopplingen mellan insatser till bränder orsakade av fyrverkerier på nyårsafton och tid är tydlig. Vid 12-slaget och timmen efter sker inte helt oväntat flest insatser till bränder som orsakats av fyrverkerier. De flesta av dessa bränder sker utomhus och 70 % begränsas till det föremål där branden startade.

Har du koll? Fyrverkerier

Tendenser

Antalet slutenvårdade liksom antalet besök på akutmottagningar har halverats under de senaste 15 åren. Andelen män och pojkar ökar bland de skadade och medelåldern hos de skadade har ökat något.

Läs mer statistik om fyrverkerier och olyckor www.msb.se/sv/Forebyggande/Brandfarligt-explosivt/Fyrverkerier/Skadestatistik/

Vad säger lagen?

Inför årsskiftet 2000/2001 infördes ett förbud mot smällare, dvs att fyrverkeriartiklar med knall som främsta effekt inte längre fick säljas eller användas för konsumentbruk. Skälet till förbudet är bland annat att minska riskerna för hörsel – och handsador.

Ett år senare, 1 december 2001, höjdes åldersgränsen för inköp och användning av fyrverkerier från 15 till 18 år. Det innebär att den som är yngre än 18 år vare sig får köpa eller använda fyrverkeripjäser. Skälet är att minska skaderisken och olyckorna kopplat till fyrverkerier.

Att bryta åldergränsen eller långa fyrverkerier till minderåriga kan ge böter eller fängelse.

Hemmagjorda bomber, vilket är förbjudet, förekommer tyvärr alltför ofta och står för de allvarligaste skadorna.

Fyrverkerier är explosiva varor och omfattas därmed av lagstiftningen om brandfarliga och explosiva varor. Lagstiftningens mål är att brandfarliga och explosiva varor ska hanteras på ett säkert sätt.

Tillverkning av fyrverkerier liksom produkter som hanteras i Sverige måste vara CE-märkta. Tomtebloss är också en explosiv vara som kräver CE-märkning. Åldersgränsen för tomtebloss är 12 år.

Alkohol och fyrverkerier hör inte ihop

Alkohol försämrar omdömesförmåga och koordination. Med alkohol i kroppen blir man ofta mindre försiktig och hanterar inte fyrverkerierna på ett riktigt och säkert sätt. Då blir risken för att någon kommer skadas betydligt större. Vid användandet av fyrverkerier är det därför viktigt att vara nykter,

uppmärksam över vilka risker som finns samt följa fyrverkeriartiklarnas instruktioner.

Visa hänsyn

Tänk på att både människor och djur kan bli skrämda av fyrverkerier. Många djur lider av smällandet och blir oerhört stressade.

Var rädd om dig själv och andra

Här följer tio goda råd om hur man hanterar fyrverkeripjäser på ett säkert sätt, utan att skada sig själv eller andra och självklart ska man vara 18 år eller äldre.

Du måste vara minst 18 år för att få köpa och hantera utomhusfyrverkerier.

- # 1 Kontrollera att fyrverkeripjäsen inte är skadad. Lämna alltid tillbaka skadade pjäser där du köpte dem.
- # 2 Förbered ditt fyrverkeri i god tid.
- # 3 Var nykter. Alkohol och fyrverkerier hör inte ihop.
- # 4 Rigga upp pjäserna enligt bruksanvisningen.
- # 5 Håll aldrig en tänd fyrverkeripjäs i handen, om inte bruksanvisningen tillåter det.
- # 6 Luta dig aldrig över en tänd fyrverkeripjäs.
- # 7 Håll dig på ett behörigt säkerhetsavstånd enligt bruksanvisningen och se till att dina åskådare också gör det.
- # 8 Vänta med att gå fram till en fyrverkeripjäs som inte fungerar. Försök aldrig tända igen, om inte bruksanvisningen tillåter det.
- # 9 Tänk på riskerna. Fyrverkeripjäser kan orsaka bränder eller andra skador.
- # 10 Visa hänsyn. Tänk på att både människor och djur kan bli skrämda av fyrverkerier.

Mer information om fyrverkerier hittar du på www.dinsakerhet.se/sakrare-hemma/farliga-amnen-hemma1/regler-for-att-skjuta-fyrverkerier/